

นักศึกษาปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับอิสลามที่นำเสนอในนิตยสารนิสวาไรตี้ 2) เพื่อศึกษาอิทธิพลของนิตยสารนิสวาไรตี้ ที่มีต่อผู้อ่าน สิ่งที่ผู้อ่านคาดหวัง 3) เพื่อจัดทำฐานข้อมูลบรรณานุกรมบทความเกี่ยวกับอิสลามในนิตยสารนิสวาไรตี้ โดยวิเคราะห์เนื้อหา นิตยสารนิสวาไรตี้ ที่ตีพิมพ์ในเดือนมีนาคม 2548 – เมษายน 2552 ทำการสำรวจความคิดเห็นผู้อ่านที่เป็นมุสลิม จำนวน 150 คน เพื่อทราบถึงพฤติกรรมการอ่าน ความต้องการด้านเนื้อหา รูปแบบการนำเสนอ อิทธิพลของนิตยสารที่มีต่อผู้อ่าน และทำการสัมภาษณ์บรรณาธิการนิตยสาร

ในการสำรวจความต้องการเนื้อหาเกี่ยวกับอิสลาม พบว่าผู้อ่านมีความต้องการเนื้อหาในด้านในระดับมาก คือ 1) สังคมและวัฒนธรรมมุสลิม อิสลาม 2) พระคัมภีร์ หนังสือเกี่ยวกับศาสนาอิสลาม และ 3) หลักคำสอน ข้อกำหนด ข้อบังคับ และการปฏิบัติของมุสลิมในหัวข้อหลักปฏิบัติ หลักศรัทธา ในส่วนอิทธิพลของนิตยสารนิตยสารใดที่มีต่อผู้อ่านพบว่า มีอิทธิพลต่อผู้อ่านในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ คือ 1) อิทธิพลต่อความเชื่อ โดยเฉพาะมีความภูมิใจในความเป็นมุสลิมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) อิทธิพลต่อการเป็นศาสนิกชนที่ดี โดยเฉพาะสามารถปฏิบัติตามหลักของศาสนาอิสลามได้อย่างถูกต้องอยู่ในระดับมาก และ 3) อิทธิพลด้านภาษา คือ เพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ คำเฉพาะเกี่ยวกับอิสลามอยู่ในระดับมาก จากผลการวิจัยสรุปได้ว่านิตยสารนิตยสารใดที่เป็นสื่อ นิตยสารที่สามารถสื่อต่อกลุ่มผู้อ่านได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และสามารถส่งเสริมและมีอิทธิพลต่อผู้อ่านให้ปฏิบัติตน และมีความรู้เกี่ยวกับอิสลามได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การวิเคราะห์เนื้อหา / นิตยสารนิสวาไรตี้ / อิสลาม

ABSTRACT

The three objectives of this study were: to 1) analyze the Islamic content in NisaVariety Magazine, 2) examine the influence of the magazine on its readers and the readers' expectation and 3) prepare a database index for retrieving articles dealing with Islamic issues in the magazine. The research consisted of doing a content analysis of NisaVariety Magazine published in March, 2005 – April 2009 and surveying the opinions of 150 Muslim readers to find out about their reading behavior, the kinds of content and presentation formats they preferred as well as the influence of this magazine on the readers. An in depth interview of the editor of the magazine was also conducted.

It was found that the three major types of content presented in the magazine were that involving 1) Islamic society and culture, 2) the relationship between Islam and other religions including 3) Islamic life and faith. As for the most popular formats of presentation of Islamic content, there were three types of categories as follows: 1) news and social events, 2) analysis and criticism and 3) the raising of awareness.

Regarding the survey on desirable Islamic content, the readers seemed to prefer the kinds of content relevant to 1) Muslim/Islamic society and culture, 2) Islamic scriptures and books whereas 3) the Muslim teaching and regulations as well as the Muslim faith and practice were rated at a high level. Regarding the magazine's influence or impact on the readers, it appeared that its influence on the readers in general was at a high level in the following order respectively: 1) influence on their faith, their pride in being a Muslim in particular, which was at the highest level, 2) influence in terms of being good religious followers to the extent that it enabled them to properly behave in accordance with Islam, which was at a high level and 3) language influence in which it enhanced their Islamic-related vocabulary, which was at a high level as well.

It could be concluded that NisaVariety Magazine was able to effectively relate or communicate to its readers in accordance with its objectives and it managed to encourage as well as influence its readers to conduct their lives accordingly while gaining a great deal of knowledge about Islam.

The results from preparing this database index for retrieving the relevant articles enabled readers to access a many as 941 articles in NisaVariety Magazine from the 51st issue of March 2005 to the 100th issue of April 2009, this includes retrieving by search words, author's name, types of content, also limit search features for year and magazine's cover. The experimental group was satisfied at a highest level with their search and access to the articles and at a high level with the display of the results and the design.

KEYWORDS

content analysis / NisaVariety Magazine / Islam

บทนำ

นิตยสาร หนังสือพิมพ์ หรือวารสาร เป็นสื่อสารสนเทศประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญในการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร ข้อเท็จจริง เข้าถึงผู้อ่านได้อย่างดีในทุกเพศ ทุกวัย และเป็นที่ยอมรับว่านิตยสารเป็นสื่อที่มีอิทธิพลต่อผู้อ่าน ในด้านความคิด ทศนคติ ความเชื่อ พฤติกรรม และวัฒนธรรม เนื่องจากเป็นสื่อที่มีภาพประกอบ มีสีสัน มีรูปแบบที่ทันสมัยมากขึ้น ทั้งนี้เพราะนิตยสารและหนังสือพิมพ์เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่หาได้ง่าย และสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร สำหรับนิตยสารยังพบว่าเป็นสื่อที่มีอิทธิพลต่อผู้อ่านมากกว่าหนังสือพิมพ์ และสื่ออื่นๆ (Wood อ้างใน จงจิต ศรีพรรณ โรเบิร์ต, 2543, น. 61; Russel and Lane, 1996, p. 786) และ Peterson (1964) ได้กล่าวถึงอิทธิพลของนิตยสารในโลกปัจจุบันว่า นิตยสารได้ช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการเมือง นิตยสารได้ตีความข่าวและเหตุการณ์ต่างๆ ให้ผู้อ่านได้ทราบ และช่วยสร้างความรู้สึกร่วมกันของสังคมในชาติขึ้น

นิตยสารมีหลายประเภท อาทิ นิตยสารข่าว นิตยสารครอบครัว นิตยสารสำหรับสตรี นิตยสารสำหรับเด็ก นิตยสารการเมือง สำหรับนิตยสารเกี่ยวกับสตรี และนิตยสารเกี่ยวกับบ้านหรือ ครอบครัว จัดขึ้นเพื่อสตรีโดยเฉพาะ เพราะสตรีมีบทบาทช่วยในการตัดสินใจ หรือเลือกผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องภายในบ้าน ดูแล อบรมสั่งสอน (ขวรัตน์ เชิดชัย, 2520, น. 10) ทั้งนี้จากการสำรวจนิตยสารสตรีสำหรับชาวมุสลิมในเบื้องต้น พบว่ามีนิตยสารที่ได้รับความนิยมอ่าน และเป็นที่รู้จักกันในสังคมมุสลิมอย่างแพร่หลาย คือนิตยสารนิตา วาไรดี เป็นนิตยสารครอบครัวและสตรี รายเดือน ตีพิมพ์นับแต่ปี พ.ศ. 2542 จนถึงปัจจุบัน มีวัตถุประสงค์ในการจัดทำเพื่อเป็นสื่อสัมพันธ์สำหรับครอบครัวมุสลิม จัดทำเป็นนิตยสารเพื่อสตรี เน้นด้านวัฒนธรรม แต่จะมีสาระเนื้อหาสำหรับมุสลิมทุกเพศ ทุกวัย

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาของนิตยสารนิตา วาไรดี เพื่อค้นหาความสัมพันธ์และประเภทของเนื้อหาเกี่ยวกับอิสลามที่ปรากฏ รวมทั้งอิทธิพลของนิตยสารที่มีต่อผู้อ่าน และสิ่งที่ผู้อ่านคาดหวังคาดหวัง ทั้งนี้ Berelson (1971) และ จงจิต ศรีพรรณ โรเบิร์ต (2543, น. 3-4) ได้อธิบายว่าการวิเคราะห์เนื้อหาเป็นเทคนิควิจัยอย่างหนึ่ง เพื่อให้เกิดความเป็นวัตถุวิสัย (Objective) เป็นระบบ (Systematic) และมีการพรรณนาเชิงปริมาณ (Quantitative) ถึงสิ่งที่ปรากฏอย่างแท้จริงในเนื้อหาของหนังสือสาร เพื่อให้ทราบว่าการบอกอะไร หรือต้องการสื่อสารอะไรกับผู้อ่าน และการศึกษาพัฒนาการของนิตยสารจะทำให้เข้าใจบทบาทของนิตยสารที่มีอิทธิพลต่อสภาพสังคมในแต่ละยุคสมัย

ขั้นตอนและวิธีดำเนินการ

ผู้ศึกษาเลือกศึกษานิตยสารนิตา วาไรดี จำนวน 50 ฉบับ ตั้งแต่ฉบับที่ 51 เดือนมีนาคม 2548 ถึงฉบับที่ 100 เดือนเมษายน 2552 การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) และ เชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยใช้วิธีการ 1) วิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับอิสลามตามแนวคิดที่ได้กำหนดไว้จากความเห็นชอบของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับเนื้อหาเกี่ยวกับอิสลาม สถิติที่ใช้เป็นสถิติเชิงพรรณนา 2) ทำแบบสอบถามเพื่อทราบถึง พฤติกรรมการอ่าน ความต้องการด้านเนื้อหา รูปแบบการนำเสนอ อิทธิพลของนิตยสารที่มีต่อผู้อ่าน และสัมภาษณ์บรรณาธิการนิตยสาร โดยการสุ่มแบบบังเอิญจากกลุ่ม

ประชากรตัวอย่างที่ได้่านนิตยสารและผู้อ่านที่เป็นสมาชิก จำนวน 150 คน รวมทั้ง และ 3) สัมภาษณ์เชิงลึกกองบรรณาธิการนิตยสารนิตยสารนิตยสารนิตยสาร

ขั้นตอนในการวิจัยประกอบด้วย 1) สํารวจข้อมูล หลักการ ทฤษฎี ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง 2) ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับนิตยสาร 3) กำหนดหัวข้อเกี่ยวกับอิสลาม โดยผ่านความเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ 4) ออกแบบแบบบันทึกที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์และเนื้อหา และทำตรรกะ 5) ออกแบบแบบสอบถามที่จะใช้กับกลุ่มประชากรตัวอย่าง 6) สัมภาษณ์ สํารวจความคิดเห็นโดยใช้แบบสอบถามที่ออกแบบไว้ 7) วิเคราะห์ผลการศึกษารวบรวมเนื้อหา การสัมภาษณ์ และการสํารวจ 8) สรุปผลวิเคราะห์เนื้อหา ข้อเสนอแนะ และจัดทำฐานข้อมูลตรรกะเกี่ยวกับอิสลามในนิตยสารนิตยสารนิตยสารนิตยสาร และ 9) นำเสนอรายงานการวิจัย

อภิปรายผล

1. ประเภทเนื้อหาเกี่ยวกับอิสลาม พบว่าเนื้อหาหลักที่นำเสนอ จะเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมมุสลิม อิสลาม ร้อยละ 32.03 สอดคล้องกับนโยบายของนิตยสาร คือ นำเสนอเรื่องของสังคมของมุสลิม เสนอเรื่องราวของการเป็นแบบอย่างที่ดี เสนอเรื่องของผู้ที่ประสบความสำเร็จในด้านต่างๆ นำเรื่องราวที่ดีมาเสนอเพื่อให้ผู้อ่านที่เป็นมุสลิมเกิดการตระหนักในการเป็นศาสนิกชนที่ดี เป็นแบบอย่างที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ ซึ่ง จงจิต ศรีพรรณ โรเบิร์ต (2543, น. 60–62) และ ระวีวรรณ ประกอบผล (2530, น. 240-242) ที่ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของนิตยสารว่า บรรณาธิการนิตยสารจะต้องตระหนักถึงผลที่ผู้อ่านจะได้รับเพราะนิตยสารมีบทบาทต่อการดำเนินชีวิตของสังคม ควรจะให้อะไรแก่ผู้อ่านในเชิงก่อประโยชน์ นิตยสารทำหน้าที่เป็นเสมือนครู ให้ความรู้และการศึกษาแก่ประชาชน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัสมา พิมพ์ประพันธ์ (2541) ซึ่งพบว่าสื่อมวลชนได้แสดงบทบาท และหน้าที่ต่อสังคมมุสลิมและสังคมทั่วไป 3 ประการ คือ บทบาทในการเผยแพร่หลักธรรมคำสอนของอิสลาม บทบาทในการประสานส่วนต่างๆ ของสังคมให้รวมตัวกันอยู่ได้ บทบาทในการถ่ายทอดมรดกจากคนรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่ง ดังนั้นสื่อมวลชนจึงมีประสิทธิผลในการเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจในสาระคำสอนของอิสลามได้เป็นอย่างดี

2. รูปแบบการนำเสนอเนื้อหา ผลการศึกษาพบว่ารูปแบบการนำเสนอหลักจะเป็นการนำเสนอ ข่าวสาร ความเคลื่อนไหว สอดคล้องกับ Peterson (1964) และ Schramm (1964) ที่ได้กล่าวว่า บทบาทของสื่อมวลชน และนิตยสารว่าเป็นสื่อที่ทำหน้าที่ตีความข่าว และเหตุการณ์ต่างๆ ให้ผู้อ่านได้ทราบ การตามการเปลี่ยนแปลงในสังคมไม่ทันจึงอาจส่งผลการดำเนิน ชีวิต และ ระวีวรรณ ประกอบผล (2530, น. 240-242) ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของนิตยสารว่า นิตยสารทำหน้าที่เป็นเสมือนยามคอยรายงานเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นให้สมาชิกในสังคมได้ทราบ รวบรวมเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น ความเคลื่อนไหวต่างๆ ทั้งทางกายภาพ และทางความคิดของคนในสังคม

3. ความต้องการด้านเนื้อหาของผู้อ่าน พบว่า ผู้อ่านมีความต้องการด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมาก คือ ศาสนา จริยธรรม คำสอน รองลงมาคือ การศึกษา และสุขภาพอนามัยตามลำดับ จะพบว่ามี

ลักษณะการนำเสนอเนื้อหาที่ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของนิตยสาร คือ ส่งเสริมให้ผู้หุญมุสลิมมีความรู้เรื่องศาสนา และมีการศึกษา เพื่อเสริมสร้างครอบครัวที่ดี จากความต้องการด้านเนื้อหาของผู้อ่านทำให้ทราบว่าผู้อ่านคิดว่าตนเองยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับศาสนาอย่างเพียงพอ และเห็นว่าตนเองมีความจำเป็นหลักที่ต้องมีความรู้ด้านศาสนาอย่างถูกต้อง เพื่อสามารถสร้างครอบครัวที่ดีตามข้อกำหนดในศาสนา ตามที่ มุฮัมมัด อิมรอน (1990/2533) ได้กล่าวถึงเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาที่ปรากฏในคัมภีร์อัลกุรอาน ว่า “บิดามารดาทั้งหลายควรจำใส่ใจไว้ ถ้าพวกเขาไม่ให้บุตรหลานของตนได้รับการศึกษาทางศาสนาแล้ว...พวกเขาจะประสบความหายนะ และการทรมานในขุมนรกตลอดกาลทีเดียว ถ้าบิดามารดาให้การศึกษาคือศาสนาแก่เด็ก ๆ ของตน สั่งสอนให้พวกเขาเชื่อฟังปฏิบัติตามอัลลอฮ์ และรอซูลของพระองค์ในวิถีการดำเนินชีวิตทุก ๆ ด้าน...บิดามารดาอย่ามจะได้รับรางวัลตอบแทนสำหรับกระทำความดีทุกอย่าง” (น. 29-30)

4. ความต้องการด้านเนื้อหาเกี่ยวกับอิสลาม พบว่าความต้องการเนื้อหาในระดับมากคือด้านสังคมและวัฒนธรรมมุสลิม อิสลาม รองลงมา คือ พระคัมภีร์ หนังสือเกี่ยวกับศาสนาอิสลาม และหลักคำสอน ข้อกำหนด ข้อบังคับ และการปฏิบัติของมุสลิม ในหัวข้อหลักปฏิบัติ หลักศรัทธา พบว่ามีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เสกสรรค์ พรหมพิทักษ์ (2541) ที่พบว่าผู้รับฟังวิทยุชาวมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร ต้องการเนื้อหาเกี่ยวกับข่าวสารในแวดวงมุสลิมไทยค่อนข้างมาก และรองลงมา คือ เนื้อหาเกี่ยวกับหลักธรรมอิสลาม ทั้งนี้เพราะเมื่อเปรียบเทียบกับผลการศึกษเกี่ยวกับ 1) ลักษณะเนื้อหาของนิตยสารนิตยสาร 2) ความต้องการเนื้อหาทั่วไป และ 3) ความต้องการเนื้อหาเกี่ยวกับอิสลาม พบว่าความต้องการอยู่ในระดับมาก คือ เนื้อหาด้านสังคมและวัฒนธรรมมุสลิม อิสลาม จะพบว่าศาสนาเป็นความต้องการหลัก ดังนั้นอาจจะกล่าวได้ว่าชาวมุสลิมเป็นกลุ่มที่มีความยึดมั่นในศาสนา ความเชื่อ และวัฒนธรรมของตนเองอย่างเหนียวแน่น และยึดถือศาสนาเป็นศูนย์กลางของการดำเนินชีวิต และสังคม จึงมีความต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับศาสนาของตนเองให้ได้มากที่สุด เพื่อให้สามารถปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามบทบัญญัติของศาสนาตามที่ได้อ้างแล้วในข้อ 3 มุฮัมมัด อิมรอน (1990/2533, น. 29-30)

5. ความต้องการด้านรูปแบบการนำเสนอเนื้อหา พบว่ารูปแบบการนำเสนอเนื้อหาที่มีความต้องการในระดับมาก ได้แก่ บทความสารคดี และตอบปัญหา รองลงมา คือ สารคดี ข่าว และภาพข่าว บทบรรณาธิการ ตามลำดับ ความต้องการของผู้อ่านนิตยสารนิตยสาร วาไรตี้ มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยจากนิตยสารสตรีและครอบครัว ฉบับที่ได้รับความนิยมอ่านในประเทศไทยของ วิภา นาลาก (2541, น. 149 – 150) คือ ปริมาณของรูปแบบการนำเสนอที่ปรากฏในนิตยสารครอบครัวทั้ง 3 ฉบับ คือ นิตยสารแม่และเด็ก ดวงใจพ่อแม่ และไลฟ์ แอนด์ แฟมิลี พบว่ามีการใช้รูปแบบสารคดีมากที่สุด และกนกวรรณ นนะกร (2542) ที่พบว่านิตยสารสกุลไทยจะเน้นหนักนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบ บทความ นวนิยาย และสารคดี ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่าสาเหตุที่ผู้อ่านนิยมอ่านบทความสารคดี ทั้งนี้เพราะบทความสารคดีเป็นบทความที่มีเนื้อหาสาระน่าสนใจเป็นพิเศษ โดยเน้นที่ความรู้เป็นสำคัญ และความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านเป็นเบื้องหลัง และที่มุ่งแสดงความรู้ ความคิด ความจริง ความกระฉับกระเฉง และเหตุผลเป็นสำคัญ (วิกิพีเดีย, 2553) จึงทำให้มีความน่าสนใจในการอ่านสำหรับกลุ่มแม่บ้านมุสลิมมากกว่าการนำเสนอในรูปแบบอื่นๆ

6. คอลัมน์/บทความทั่วไปที่ชอบอ่าน ผลการศึกษาพบว่าผู้อ่านชอบอ่านในระดับมาก คือ สุขภาพดีมีสุข และ Nisa Tip รองลงมา คือ ใส่ใจในชีวิต นิสาสอนลูก Health & Beauty สุขกายสบายใจ และมุมสบาย ตามลำดับ ซึ่งมีความสอดคล้องกันกับงานวิจัยของ วิภา นาลาภ (2541, น. 150) ที่พบว่า เรื่องที่ผู้อ่านนิตยสารเกี่ยวกับครอบครัวมีความต้องการมากที่สุด คือ เรื่องของสุขภาพอนามัย ดังที่ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ (2541, น. 93) กล่าวว่า ครอบครัวก่อให้เกิดการเรียนรู้ สร้างคุณค่า ค่านิยม บรรทัดฐาน วัฒนธรรม อุปนิสัย ทั้งยังเป็นที่ทำให้รูปแบบพฤติกรรม ให้เป้าหมายและอุดมการณ์ในการดำรงชีวิต การดูแลจากครอบครัวที่อบอุ่นและเอาใจใส่ สามารถสร้างคนให้เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าทำให้คนมีสุขภาพแข็งแรง จิตใจและสติปัญญาแจ่มใส

7. คอลัมน์/บทความเกี่ยวกับอิสลามที่ชอบอ่าน คอลัมน์/บทความเกี่ยวกับอิสลามที่ผู้อ่านชอบอ่านในระดับมาก คือ วิทยาการอิสลาม รองลงมา คือ ประตูลู่ศรัทธา และ Women's World จะพบว่าความนิยมยังเป็นเรื่องเกี่ยวกับศาสนาเป็นอันดับแรกเช่นเดียวกับผลการศึกษานี้ที่ได้กล่าวมาแล้ว จึงอาจกล่าวได้ว่า ความตระหนักในบทบาทของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาส่งเสริมให้ครอบครัวมีความรู้เกี่ยวกับด้านศาสนา และการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำครอบครัวตามข้อกำหนดของศาสนา (มุฮัมมัด อิมรอน, 1990/2533, น. 29-30) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมณกุล เพ็ชรเมธี (2543, น. 81) ที่พบว่า บ้านมีระดับการส่งเสริมจริยธรรมในด้านการประพฤติเป็นแบบอย่างด้านการอบรมสั่งสอน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากครอบครัวเป็นแหล่งที่สมาชิกได้รับความรักและความอบอุ่นอย่างบริสุทธิ์ใจ และครอบครัวได้ทำหน้าที่ด้านขัดเกลากายทางสังคม (Socialization) อบรมสั่งสอนให้เด็กรู้จักระเบียบของสังคม ทำให้กลุ่มผู้อ่านยังคงที่จะให้ความสำคัญของคอลัมน์/บทความที่เกี่ยวกับศาสนาเป็นอันดับแรกเช่นกัน

8. อิทธิพลของนิตยสารที่มีต่อผู้อ่าน จากการศึกษาพบว่านิตยสารนิสา วาไรตี้ มีอิทธิพลต่อผู้อ่านในระดับมาก เกี่ยวกับเรื่องศาสนา คือ ด้านความเชื่อ ด้านการเป็นศาสนิกชนที่ดี และมีอิทธิพลด้านภาษา ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะตามที่ได้อภิปรายไปแล้วในข้อต้นๆ คือ อิสลามเป็นศูนย์กลางของสังคม ครอบครัวมุสลิม ซึ่งสอดคล้องกับ จงจิต ศรีพรณ โรเบิร์ต (2543, น. 60-62); ดร.ณิ หิรัญรักษ์ (2531, น. 64); Peterson (1964) และ Schramm (1964) ที่ได้อธิบายว่า นิตยสารเป็นสื่อที่มีอิทธิพลมากที่สุด โดยเฉพาะผู้อ่านเฉพาะกลุ่ม กล่าวคือ นิตยสารเป็นสื่อชนิดหนึ่งที่มีอิทธิพลทำให้ผู้อ่านคล้อยตาม เป็นสื่อที่มีพลังอย่างมหาศาลในการเปลี่ยนแปลงต่างๆ เช่น การเป็นแบบอย่างที่ดี การนำความรู้ที่ได้ไปถ่ายทอด การสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสังคม และช่วยสร้างความรู้สึกร่วมกันของสังคมในชาติขึ้น เพราะนิตยสารเป็นสื่อที่นิยมนำมาใช้ในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และพฤติกรรมของผู้อ่าน ซึ่งตรงกับทฤษฎีเข็มฉีดยา (Magic Bullet หรือ Hypodermic Theory) กิติมา สุรสนธิ (2549, น. 20-33) กล่าวคือ เป็นการสื่อสารที่ผู้ส่งสารมีอำนาจเหนือกว่าผู้รับสาร ซึ่งได้ถูกนำมาใช้ในการเทียบเคียงกับสื่อมวลชนว่ามีผลต่อความคิด ความเชื่อและการกระทำของผู้รับสาร

ข้อเสนอแนะ

1. องค์การทางศาสนา หน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง ควรให้การสนับสนุนให้มีการจัดทำนิตยสารสำหรับมุสลิมเพิ่มขึ้น เพื่อส่งเสริมให้ชาวมุสลิมมีความรู้ในเรื่องศาสนา และนำไปใช้ได้ถูกต้อง
2. องค์การทางศาสนา หน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง ควรจะส่งเสริมให้มีการจัดทำนิตยสารเฉพาะกลุ่ม เช่น เด็ก และวัยรุ่นมุสลิม เพื่อปลูกฝังให้เป็นศาสนิกชนที่ดี

บรรณานุกรม

- กิติมา สุรสนธิ. (2549). การค้นหาความรู้เกี่ยวกับผลและอิทธิพลของสื่อมวลชน. กรุงเทพฯ : คณะวารสารศาสตร์และสื่อมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จงจิต ศรีพรณ โรเบิร์ต. (2543). บรรณาธิการนิตยสาร **Magazine Editing**. เชียงใหม่ : ภาควิชาการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พัยชอล มะหะหมัด และคณะ. (2551). บทบาทของครอบครัวในการปลูกฝังจริยธรรมแก่เยาวชนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี. **สงขลานครินทร์**. 14(1), 36–54.
- วิภา นาลาภ. (2541). บทบาทนิตยสารผู้หญิงแนวครอบครัวในการพัฒนาครอบครัว. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Berelson, B. A. (1971). **Content analysis in communication research**. N.Y. : Hafner.